

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan, reprezentați de avocatul Nicolae Leșan,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ștefan Roșcovan și Angela Roșcovan, în interesele copilului minor Iuliana Roșcovan împotriva lui Valentin Chirinciuc și Liudmilei Chirinciuc, intervenienți accesorii Anatol Ciobanu, Ecaterina Pogoja (Roșcovan) privind evacuarea din bunul imobil cu obligarea de a nu crea obstacole în folosirea imobilului,

împotriva deciziei din 17 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2ra-1136/23
NR. PIGD 2-20102548-01-2ra-07082023)*

Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023). Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a acesteia.

Au examinat anterior cauza judecătoria:

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (L. Mitrofan)
Instanța de apel: Curtea de Chișinău (I. Țurcan, Iu. Cotruță, V. Mihaila)

20 august 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan, reprezentați de avocatul Nicolae Leșan.

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 22 august 2020, Ștefan Roșcovan și Angela Roșcovan, în interesele copilului minor Iuliana Roșcovan, reprezentați de avocatul Nicolae Leșan au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valentin Chirinciuc și Ludmilei Chirinciuc, intervenienți accesorii Anatol Ciobanu, Ecaterina Pogoja (Roșcovan) privind evacuarea din bunul imobil cu obligarea de a nu crea obstacole în folosirea imobilului.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantii au relatat că, în luna februarie 1996, Anatol Roșcovan a înaintat spre examinare către Judecătoria sect. Centru, cerere de chemare în judecată împotriva Ecaterinei Roșcovan (Pojoga), cu privire la partajarea averii. În motivarea acțiunii, acesta a indicat că, din anul 1985, a fost în relații de căsătorie cu pârâta Ecaterina Roșcovan (Pojoga). În timpul căsătoriei au agonisit averea comună și anume: automobil VAZ, sintezator muzical, mobilă, covoare și bunul imobil - casa de locuit din str. Xxxxxx, mun. Xxxxxx. Astfel, Anatol Roșcovan a solicitat atribuirea în proprietatea sa a sintezatorului muzical și 1/2 cotă-parte din casa de locuit din str. Xxxxxx, mun. Xxxxxx. În urma examinării litigiului nominalizat, prin hotărârea din 13 noiembrie 1997 a Judecătoriei sect. Centru, acțiunea a fost respinsă pentru lipsa de teme.

3. Aici, reclamantii au enunțat că în cadrul examinării litigiului, de către Judecătoria sect. Centru, a fost emisă încheierea din 14 februarie 1996, cu privire la aplicarea sechestrului. La 13 martie 1996, întru executarea încheierii nominalizate, au fost întocmite procese-verbale și actele de aplicare a sechestrului asupra casei de locuit din str. Xxxxxx, mun. Xxxxxx, automobilului VAZ, precum și mobilei, tehnicii de uz casnic, aflate pe adresa menționată în încheiere. Actele de aplicare a sechestrului în privința averii sechestrate, precum și averea sechestrată a fost transmisă spre păstrare Ecaterinei Roșcovan (Pojoga), până la adoptarea în cadrul litigiului, privind partajarea averii, unei hotărâri irevocabile.

4. Prin decizia irevocabilă din 23 ianuarie 2003 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea înaintată de Anatol Roșcovan împotriva Ecaterinei

Roșcovan (Pojoga) privind partajarea averii comune a fost admisă parțial, atribuindu-i în natură:

- de la etajul I, încăperile de locuit nr. 4, cu suprafața de 1,7 m.p. și prețul de 1.477,00 MDL; nr. 5 cu suprafața de 3,8 m.p. și prețul de 480,00 MDL; nr. 6, cu suprafața de 11,00 m.p. și prețul de 1 389 MDL; nr. 7, cu suprafața de 5,9 m.p. în sumă de 745,00 MDL; nr.9, cu suprafața de 1,0 m.p. și prețul de 126,00 MDL; Anexa nr. lit. „a” 5, cu prețul de 416,00 MDL; partea din încăperea nr. 1 „a”, cu suprafața de 12,5 m.p., în sumă de 1.578,00 MDL;

- de la etajul II, încăperea nr. 6, cu suprafața de 25,2 m.p. în sumă de 3.182,00 MDL; nr. 7, cu suprafața de 19,8 m.p. la preț de 2.500,00 MDL; veranda nr. lit. „a” 4, în sumă de 332,00 MDL; din mansardă încăperea nr.3, cu suprafața de 55,2 m.p. la preț de 4.141,00 MDL. Total ce constituie 1/3 parte de casa de locuit din str. Xxxxxx, mun. Xxxxxx, cu cost total de 16.336,00 MDL. Totodată, Anatol Roșcovan a fost obligat să instaleze îngrădirea spre încăperea nr. 1 de la etajul II, să asigure trecerea din încăperea nr. 3 în încăperea nr. 1 și, din aceasta, spre acoperiș, să organizeze montarea unei scări pentru accesul la etajul II și la terasă împreună cu o ușă de intrare către această scară, precum și să realizeze trecerea din încăperea nr. 6 și de pe terasă în încăperea nr. 3 ori, în alternativă, să instaleze o ieșire din încăperea nr. 3 către acoperiș.

S-a atribuit în natură, Ecaterinei Pojoga (Roșcovan), din casa de locuit:

- de la etajul I încăperile nr. 2, cu suprafața de 17,1 m.p., la preț de 2.159,00 MDL; nr. 3, cu suprafața de 21,8 m.p., la preț de 2.753,00 MDL; nr. 8, cu suprafața de 23,4 m.p., la preț de 2.955,00 MDL; o parte din încăperea nr. 1, cu suprafața de 19,4 m.p. la preț de 2.450,00 MDL; Anexa lit. „a”, la preț de 3.094,00 MDL;

- de la etajul II încăperile nr. 1, cu suprafața de 19,4 m.p., la preț de 2.450,00 MDL; nr. 2, cu suprafața de 18,3 m.p., la preț de 2.311, 00 MDL; nr. 3, cu suprafața de 24,5 m.p., la preț de 3.094,00 MDL; nr. 8, cu suprafața de 8,7 m.p., la preț de 1.099,00 MDL; nr. 4, cu suprafața de 11,8 m.p., la preț de 1.490,00 MDL; nr. 5, cu suprafața de 3,1 m.p., la preț de 391,00 MDL; Anexa nr. lit. „a” 2, la preț de 1.386,00 MDL; lit. „a” 3, la preț de 481,00 MDL; din mansardă încăperea nr. 1, cu suprafața de 13,2 m.p., la preț de 990,00 MDL; nr. 2, cu suprafața de 55,1 m.p. la preț de 4.133,00 MDL; terasa lit. „a” cu suprafața de 6 m.p., la preț de 134,00 MDL; beciul nr. 1, la preț de 2.809,00 MDL, adică 2/3 din casa locuit din str. Xxxxxx, mun. Xxxxxx, cu cost total de 32.623,00 MDL.

5. Pe parcursul executării deciziei din 23 ianuarie 2003 a Curții de Apel a Republicii Moldova, a fost sesizat faptul că, Ecaterina Pojoga (Roșcovan), a înstrăinat ilicit în mai multe etape casa de locuit din str. Xxxxxx, mun. Xxxxxx, sechestrată de drept, în temeiul încheierii din 14 februarie 1996, a Judecătoriei sect. Centru.

6. De altfel, reclamanții au relevat că bunul imobil - casa de locuit din

str. Xxxxxx, mun. Xxxxxx, nu a fost dată în exploatare, astfel fiind înstrăinată ilicit de către Ecaterina Pojoga (Roșcovan) ca teren pentru construcție locativă cu suprafața de 0,045 ha și bunuri mobile, caracterizate ca fiind - materiale de construcții.

7. Potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile, eliberat de OCT Chișinău, a fost constatată succesiunea actelor de înstrăinare a bunului imobil litigios, după cum urmează: inițial, imobilul sechestrat a fost înregistrat pe numele Ecaterinei Pojoga, în temeiul titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxxxxxx din 21 ianuarie 2001; ulterior, prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 1231 din 23 decembrie 2002, acesta a fost transmis în proprietatea lui Anatol Ciobanu; la 17 martie 2003, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 998, Anatol Ciobanu a vândut imobilul Parascoviei Enițkaia; iar în prezent imobilul sechestrat este înregistrat pe numele pârâtului Valentin Chirinciuc, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 03 iulie 2003.

8. Prin decizia din 08 mai 2007 a Curții de Apel Chișinău, au fost anulate ca fiind ilegale contractele de vânzare-cumpărare nr. 1231 din 23 decembrie 2002, nr. 998 din 17 martie 2003 și din 03 iulie 2003.

9. Subsecvent, reclamanții au susținut că acțiunile ilicite ale Ecaterinei Roșcovan (Pojoga) au fost statuate nu doar prin decizia din 08 mai 2007 a Curții de Apel Chișinău, ci și prin decizia din 30 ianuarie 2008 a Curții Supreme de Justiție. În aceasta din urmă, instanța supremă a reținut expres că, „prin acțiunile dolosive ale recurente E. Pojoga, intimatul A. Roșcovan a fost lipsit de cota sa de proprietate în imobilul vândut, situat pe adresa str. Xxxxxx, mun. Xxxxxx”, fapt ce contravine dispozițiilor art. 315 și 316 din Codul civil, art. 9 și art. 46 din Constituția Republicii Moldova, precum și art. 1 din Protocolul Adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care consacră principiul potrivit căruia nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică, în condițiile prevăzute de lege și cu dreptă și prealabilă despăgubire. În susținerea acestei interpretări, instanța supremă a făcut trimitere și la hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999 în cauza *Brumărescu contra României*, prin care a fost constatată încălcarea art. 1 din Protocolul Adițional la Convenție.

10. De altfel, reclamanții au precizat că, chiar dacă tranzacțiile de vânzare-cumpărare a imobilului nominalizat au fost declarate nule, proprietarii casei de locuit din str. Xxxxxx, mun. Xxxxxx rămân a fi pârâții Valentin Chirinciuc și Ludmila Chirinciuc, care neîntemeiat și ilegal se folosesc de proprietatea lor, aducându-le astfel prejudicii materiale și morale.

11. În continuare, reclamanții au susținut că la 30 august 2012, Angela Roșcovan, în interesele copiilor minori Ștefan și Iuliana Roșcovan, a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Valentin Chirinciuc, Ludmillei Chirinciuc și Ecaterinei Pojoga privind repararea prejudiciului material de

583358 de lei pentru perioada 23 ianuarie 2003 – 13 noiembrie 2013, iar prin hotărârea din 23 martie 2015 a Judecătoriei Centru, cererea a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea acestei sume de la pârâți, cu respingerea ca neîntemeiate a pretențiilor privind restituirea cheltuielilor de judecată.

12. Prin decizia Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea de apel înaintată de Valentin Chirinciuc, Ludmila Chirinciuc și Pojoga Ecaterina, casată hotărârea din 23 martie 2015 a Judecătoriei Centru, și emisă o nouă hotărâre de respingere ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată înaintată de Angela Roșcovan în interesele copiilor minori Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan privind repararea prejudiciului material în mărime de 583 358,80 de lei.

13. Prin decizia din 28 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție a fost admisă cererea de recurs înaintată de Angela Roșcovan în interesul copiilor minori Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan, fiind casată decizia din 03 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău și trimisă cauza la rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

14. Iar, prin decizia din 14 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel înaintată de Valentin Chirinciuc, Ludmila Chirinciuc și Ecaterina Pojoga, casată hotărârea din 23 martie 2015 a Judecătoriei Centru, și emisă o nouă hotărâre, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Angela Roșcovan în interesele copiilor minori Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan a fost admisă parțial, fiind încasat de la Valentin Chirinciuc și Ludmila Chirinciuc în beneficiul Angelei Roșcovan prejudiciul material în mărime de 342 494 de lei și taxa de stat în mărime de 7706 lei. În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

15. Prin încheierea din 17 mai 2017 a Curții Supreme de Justiție a fost declarată inadmisibilă cererea de recurs înaintată de Valentin Chirinciuc și Ludmila Chirinciuc împotriva deciziei din 14 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

16. La acest capitol, reclamanții au afirmat că, prin decizia din 14 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, s-a reținut că, în urma anulării contractelor prin care Valentin și Liudmila Chirinciuc dobândiseră întregul imobil, aceștia erau obligați să elibereze partea de imobil ce aparține noilor proprietari, întrucât nu mai dețin niciun drept asupra acestuia, respectiv și responsabilitatea achitării prejudiciului le revine exclusiv soților Chirinciuc, care au folosit imobilul pe toată perioada relevantă, și nu Ecaterinei Pojoga, care din 2003 nu mai deține nici posesia, nici proprietatea asupra bunului.

17. În continuare, reclamanții au notat că decizia din 14 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost înaintată la executare.

18. În cadrul procedurii de executare, prin procesul - verbal de sechestrul din 18 ianuarie 2019 a fost aplicat sechestrul pe bunurile mobile ce aparțin cu

drept de proprietate lui Valentin Chirinciuc și Ludmillei Chirinciuc din casa de locuit din mun. XXXXXX, str. XXXXXX, unde locuiesc aceștia.

19. Astfel, prin încheierea executorului judecătoresc Evelina Marianciuc nr. 059-514r/19 din 15 iulie 2019 a fost admisă cererea creditorului Angela Roșcovan în interesele copilului minor Iuliana Roșcovan și a creditorului Ștefan Roșcovan privind preluarea bunurilor mobile și transmise în contul stingerii datoriei conform procesului - verbal de sechestrul din 18 ianuarie 2019.

20. Prin încheierea din 07 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, menținută prin decizia din 13 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis demersul executorului judecătoresc Evelina Marianciuc și constatată legalitatea transmiterii bunului în baza încheierii executorului judecătoresc Evelina Marianciuc nr. 059-711/17 din 17 noiembrie 2017 privind transmiterea în proprietate creditorilor Ștefan Roșcovan și Angela Roșcovan în interesul copilului minor Iuliana Roșcovan, 2/3 cota parte din bunul imobil: teren pentru construcție cu nr. cadastral xxxxxxxxx, amplasat pe str. XXXXXX, mun. XXXXXX.

21. În final, reclamantii au invocat că, la moment ei sunt proprietari ai bunului imobil din mun. XXXXXX, str. XXXXXX cu nr. cadastral xxxxxxxxx și xxxxxxxxx.01 precum și a bunurilor mobile situate în casa de locuit din str. XXXXXX, mun. XXXXXX, însă părții Valentin Chirinciuc și Ludmila Chirinciuc, se folosesc de proprietatea lor în temeiul unei tranzacții de vânzare-cumpărare, declarată ca fiind nulă prin decizia din 08 mai 2007 a Curții de Apel Chișinău.

22. Astfel, Ștefan Roșcovan și Angela Roșcovan, în interesele copilului minor Iuliana Roșcovan, reprezentați de avocatul Nicolae Leșan au solicitat evacuarea lui Valentin Chirinciuc și a Ludmillei Chirinciuc din bunul imobil situat în mun. XXXXXX, str. XXXXXX cu obligarea acestora de a nu le crea obstacole în folosirea imobilului menționat.

23. Prin hotărârea din 22 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ștefan Roșcovan, Angela Roșcovan împotriva lui Valentin Chirinciuc și Ludmillei Chirinciuc, intervenienți accesorii Anatol Ciobanu, Ecaterina Pogoja (Roșcovan) cu privire la evacuarea persoanelor din bunul imobil (f.d.125, 129-136, Vol.I).

24. La 08 iulie 2021, Ștefan Roșcovan și Angela Roșcovan, în interesele copilului minor Iuliana Roșcovan, reprezentați de avocatul Nicolae Leșan au depus apel nemotivat, iar la 24 noiembrie 2021 au prezentat cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 22 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii lor de chemare în judecată (f.d.127-128, 150-155, Vol.I).

25. Prin decizia din 17 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Ștefan Roșcovan și Angela Roșcovan, în interesele copilului minor Iuliana Roșcovan și s-a menținut hotărârea din 22 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.104-118, Vol.II).

26. Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău, a reținut că hotărârea primei instanțe este legală și temeinică. Or, din probele administrate rezultă că litigiul are originea în procesul de partaj al averii comune dintre Anatol Roșcovan și Ecaterina Pojoga, finalizat prin decizia din 23 ianuarie 2003 a Curții de Apel a Republicii Moldova, prin care s-au stabilit cote-părți asupra imobilului situat pe str. Xxxxxx, mun. Xxxxxx. Ulterior, Ecaterina Pojoga a înstrăinat bunul, iar valabilitatea contractelor de vânzare-cumpărare a făcut obiectul unor procese repetate.

27. Inițial, aceste contracte au fost declarate nule prin decizia din 08 mai 2007 a Curții de Apel Chișinău, însă, urmare hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza *Pojoga contra Republicii Moldova* (19 mai 2020), Curtea Supremă de Justiție, prin decizia din 18 decembrie 2020, a casat decizia din 08 mai 2007 a Curții de Apel Chișinău și a declarat irevocabilă hotărârea din 31 martie 2006 a Judecătoriei Centru, care respinsese cererea de nulitate. În temeiul art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă, această hotărâre are puterea lucrului judecat, iar valabilitatea contractelor succesive de vânzare-cumpărare nu mai poate fi pusă în discuție.

28. Prin urmare, instanța de apel a stabilit că pârâtul Valentin Chirinciuc a dobândit dreptul de proprietate cu titlu valabil, în calitate de cumpărător de bună-credință, dreptul său fiind intabulat în Registrul bunurilor imobile, conform art. 320 și art. 321 ale Codului civil. Respectiv, în lipsa calității de proprietari, reclamanții nu pot solicita evacuarea pârâților, deoarece, potrivit art. 374 din Codul civil, numai proprietarul este în drept să revendice bunul de la posesorul nelegitim.

29. Curtea de Apel Chișinău a arătat că apelanții nu au administrat probe apte să confirme susținerile lor, contrar art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, iar criticile privind aplicarea greșită a normelor materiale și procedurale le-a apreciat ca fiind simple afirmații, lipsite de suport probator.

30. Totodată, instanța de apel a făcut trimitere la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, reținând că o soluție contrară ar echivala cu o ingerință disproporționată în dreptul de proprietate al lui Valentin Chirinciuc, garantat de art. 46 din Constituție și art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO.

31. Pe baza acestor considerente, Curtea de Apel Chișinău a respins apelul ca nefondat și a menținut hotărârea primei instanțe.

32. La 27 iulie 2023, Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan, reprezentați

de avocatul Nicolae Leșan au depus cerere de recurs împotriva deciziei din 17 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii lor de chemare în judecată (f.d.131-137, Vol.II).

33. În susținerea cererii de recurs, recurenții au reiterat circumstanțele de fapt și de drept invocate anterior la etapa examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar subliniind că le-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 §1 CEDO, întrucât instanțele ierarhic inferioare au comis intenționat grave erori de drept material și procesual, care au condus la o soluționare eronată a litigiului și la o atingere directă a drepturilor lor fundamentale.

34. Aceștia au arătat că soluția instanței de apel este vădit neîntemeiată și contrazisă de probele dosarului. În concret, prin certificatele de moștenitor testamentar din 01 octombrie 2009 nr. 11387 și nr. 11388, averea defunctului Anatol Roșcovan le-a fost transmisă lor în calitate de moștenitorilor legali, constând într-o cotă de 1/3 din imobilul situat în mun. XXXXXX, str. XXXXXX, compus din terenul pentru construcții (0,045 ha, nr. cadastral xxxxxxxxx) și casa de locuit (191,5 m.p., nr. cadastral xxxxxxxxx). Ulterior, la 07 octombrie 2009, dreptul lor de proprietate a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile, iar prin încheierea din 27 aprilie 2010 a Curții de Apel Chișinău, Anatol Roșcovan a fost substituit în proces cu moștenitorii săi legali.

35. Recurenții au invocat că, prin acte judecătorești irevocabile, respectiv decizia din 23 ianuarie 2003 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 24 iulie 2008, a fost statuat dreptul lor de proprietate asupra cotei de 1/3 din imobil, iar autoritatea de lucru judecat consacră această situație juridică. În schimb, contractul de vânzare-cumpărare din 03 iulie 2003, prin care Valentin Chirinciuc a dobândit materiale de construcție de la Parascovia Enițkaia, nu putea conferi drept de proprietate asupra imobilului, ci exclusiv asupra bunurilor mobile. Deși prin decizia din 18 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție a fost menținută hotărârea din 31 martie 2006 a Judecătoriei Centru, care confirma valabilitatea contractelor de vânzare-cumpărare, obiectul acestora a fost limitat la materialele de construcție, dar nu la teren și la casă.

36. Prin urmare, argumentul instanței de apel potrivit căruia Valentin și Liudmila Chirinciuc ar fi dobândit dreptul de proprietate asupra imobilului în baza contractului din 2003 este neîntemeiat și contravine actelor judecătorești definitive. În plus, instanța de apel a omis să se pronunțe asupra probelor relevante depuse de ei, inclusiv asupra încheierii din 07 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, menținută prin decizia din 13 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care 2/3 din imobil le-a fost transmise în proprietate în contul unei datorii constatate în procedura execuțională.

37. Recurenții au subliniat că, potrivit art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, intimatul trebuie să dovedească dreptul de proprietate invocat, însă Valentin și Ludmila Chirinciuc nu au prezentat probe în acest sens. În schimb, dreptul lor de proprietate asupra imobilului din str. Xxxxxx este confirmat prin certificate de moștenitor, înregistrări cadastrale și hotărâri judecătorești definitive.

38. În raport cu aceste împrejurări, recurenții au arătat că instanța de apel nu și-a exercitat rolul activ prevăzut de art. 373 alin. (2) din Codul de procedură civilă, nu a examinat fondul cauzei și nu a răspuns criticilor invocate, aspect confirmat inclusiv de opinia separată a judecătorului Ion Țurcan. Iar, o asemenea conduită procesuală echivalează cu o încălcare a dreptului la un proces echitabil, consacrat de art. 6 CEDO.

39. La 07 august 2023, în adresa Parascoviei Enițkaia, Ludmilei Chirinciuc, a lui Valentin Chirinciuc și a lui Anatol Ciobanu a fost expediată copia recursului depus de Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan, reprezentați de avocatul Nicolae Leșan, cu informarea despre posibilitatea depunerii referinței.

40. Până la data stabilită pentru examianrea admisibilității recursului declarat de Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan, reprezentați de avocatul Nicolae Leșan, intimații nu au depus referințe, în care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate de recurenți.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

41. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

42. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), enunță că:

„(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

43. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

44. Recursul declarat de Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan, reprezentați de avocatul Nicolae Leșan, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii acestuia.

Astfel, la momentul depunerii și examinării admisibilității prezentului recurs, prevederile legale relevante aveau următorul conținut:

45. Art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„ (1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

46. Art. 432 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„ (1) Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

47. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„ Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

MOTIVAREA INSTANȚEI

48. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan, reprezentați de avocatul Nicolae Leșan, s-au conformat

dispozițiilor art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă și au depus în termen recursul la 27 iulie 2023. Or, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 17 mai 2023 și expediată reprezentantului recurenților, avocatului Nicolae Leșan, prin e-mail, la 04 iulie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la dosar (f.d.128, Vol.I).

49. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

50. Astfel, procedura admisibilității recursurilor va consta în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursurilor, la caz, 27 iulie 2023.

51. Din analiza recursului declarat rezultă că Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan, reprezentanți de avocatul Nicolae Leșan au invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin.(2) lit. a) și c) din Codul de procedură civilă.

52. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că recurenții au făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin. (2) lit. a) și c) – neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată și interpretarea eronată a legii, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

53. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 27 iulie 2023, și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; dacă cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu le-a stabilit.

54. În acest context, Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

55. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

56. În speță, Completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

57. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

58. Drept urmare, Completul de judecată reține că argumentele invocate de către Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan, reprezentați de avocatul Nicolae Leșan, nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

59. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de către Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan, reprezentați de avocatul Nicolae Leșan, ca fiind inadmisibil.

60. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan, reprezentați de avocatul Nicolae Leșan împotriva deciziei din 17 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu